

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Constatare CtEDO: „Deciziile emise de „sistemul judiciar” transnistrean nu sunt compatibile cu CEDO”

paik · Thursday, February 25th, 2016

La 23 februarie 2016, Marea Cameră a Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis hotărârea în cauza *Mozer c. Moldovei și Rusiei*. CtEDO a constatat că, în lipsa unor informații convingătoare cu privire la organizarea și funcționarea „sistemului judiciar din regiunea transnistreană”, arestarea unei persoane prin acte emise de acest sistem este contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CEDO). CtEDO consideră că orice limitare a drepturilor garantate de CEDO printr-un act emis de „sistemul judiciar transnistrean” este contrară CEDO. Aceasta înseamnă că nici căile de recurs interne prevăzute de „legislația transnistreană” nu trebuie epuizate. CtEDO a reiterat că acțiunile „autorităților transnistrene” sunt imputabile Federației Ruse.

(i) Faptele cauzei

La 24 noiembrie 2008, reclamantul a fost reținut de autoritățile transnistrene pentru pretinse fraude comise în compania în care acesta era angajat. Detenția reclamantului în arest preventiv a fost prelungită de mai multe ori. La 1 iulie 2010 reclamantul a fost condamnat la șapte ani de închisoare cu suspendare pentru cinci ani. Ulterior reclamantul s-a refugiat și a cerut azil în Elveția.

În timpul detenției reclamantul a fost diagnosticat cu astm și i-a fost recomandat tratament spitalicesc, însă autoritățile transnistrene au refuzat să-l transfere la spital. Din cauza stresului și a condițiilor proaste de detenție, starea de sănătate a reclamantului s-a înrăutățit și acesta a avut în repetate rânduri crize de asfixiere. La 15 februarie 2010, un colegiu de medici a constatat agravarea stării de sănătate a reclamantului și a menționat că speranța acestuia de supraviețuire era scăzută, iar detenția preventivă a acestuia era dificilă din cauza condițiilor inadecvate de tratament. În aceeași zi, reclamantul a fost transferat într-un centru de detenție unde condițiile de detenție erau și mai proaste decât în izolatorul precedent.

În perioada noiembrie 2008 – mai 2009, reclamantului i-au fost interzise întrevederile cu părinții. Ulterior, la cele câteva întrevederi ale reclamantului cu părinții, acestora le-a fost interzis să vorbească în limba maternă (germană). Ei au fost obligați să vorbească limba rusă, cu riscul întreruperii întrevederii. De asemenea, a fost interzisă întrevederea reclamantului cu pastorul său. Ulterior, când pastorul a reușit totuși să-l viziteze pe reclamant, un paznic a stat în cameră pe tot

parcursul discu?iei.

Reclamantul s-a plâns la CtEDO c? a fost re?inut ?i arestat ilegal de autorit?ile transnistrene (art. 5 CEDO); c? acestuia nu i-a fost acord? asisten?a medical? necesar? ?i c? a fost de?inut în condi?ii inumane (art. 3 CEDO); c? i-au fost îng?rdite întâlnirile cu p?rin?ii ?i pastorul (art. 8 ?i 9 CEDO); ?i c? nu a avut un recurs efectiv pentru a se plânge de înc?lcarea acestor drepturi (art. 13 CEDO).

(ii) Constat?rile principale ale CtEDO

În privin?a Republicii Moldova, CtEDO a men?ionat c? aceasta în continuare nu de?ine control asupra regiunii separatiste ?i c? ?i-a îndeplinit obliga?iile pozitive ce rezult? din art. 1 CEDO (a întreprins m?suri diplomatice ?i juridice suficiente pentru a asigura respectarea drepturilor reclamantului garantate de CEDO). Curtea a mai constatat c? CEDO nu impune obliga?ia pentru Republica Moldova de a compensa prejudiciile cauzate de „RMN” ?i nici cele cauzate de imposibilitatea de a executa pe deplin deciziile autorit?ilor moldovene?ti în această regiune.

În privin?a Federa?iei Ruse, CtEDO a constatat c?, f?r? suportul militar, economic ?i politic al acesteia, „RMN” nu ar fi supravie?uit ?i c? aceasta de?ine în continuare controlul *de facto* asupra regiunii. Din acest motiv, chiar dac? nu le controleaz? direct, înc?lc?rile drepturilor omului comise de autorit?ile transnistrene îi sunt imputabile. Prin urmare, **toate viol?rile de mai jos au fost constatate doar în privin?a Federa?iei Ruse.**

Importan?a cauzei *Mozer* se refer? la dezvoltarea jurispruden?ei CtEDO privind conformitatea cu CEDO a actelor emise de „sistemul judiciar” din regiunea transnistrean?. Pozi?ia luat? în cauza respectiv? va servi drept precedent la examinarea cauzelor viitoare. CtEDO a reiterat jurispruden?a sa anterioar? potrivit c?reia simplul fapt c? anumite acte sau decizii ce restrâng drepturile persoanelor sunt emise de autorit?i ale unor regiuni nerecunoscute la nivel interna?ional nu duc automat la incompatibilitatea acestora cu standardele CtEDO (de ex: *Cipru c. Turciei*, §231, 236, 237). Conteaz? dac? sistemul din care fac parte aceste autorit?i reflect? ”tradi?iile judiciare compatibile cu CEDO”. În cauza *Ila?cu*, CtEDO a constatat c? această condi?ie nu a fost întrunit?, îns? nu a exclus c? situa?ia a evoluat între timp. CtEDO nu de?ine informa?ii (nu au fost prezentate de p?r?i, de?i au fost solicitate, ?i nici nu au putut fi ob?inute prin alte mijloace în mod oficial) care s? confirme c? sistemul judiciar din regiune reflect? astfel de tradi?ii. Din acest considerent, CtEDO a constatat c? „instan?ele transnistrene” ?i orice alte „autorit?i transnistrene” nu sunt parte dintr-un sistem care reflect? tradi?iile judiciare compatibile cu CEDO, ?i, respectiv, nu puteau s? dispun? „deten?ia potrivit c?ilor legale” a reclamantului în sensul **art. 5 § 1 lit. c) CEDO**.

Constatarea din paragraful precedent sugereaz? c?, pentru moment, CtEDO consider? c? orice limitare a drepturilor garantate de CEDO printr-un act emis de „sistemul judiciar transnistrean” este contrar? CEDO. Aceasta înseamn? c? nici c?ile de recurs interne prev?zute de „legisla?ia transnistrean?” nu trebuie epuizate. Cu toate acestea, CtEDO ar putea s?-?i revad? pozi?ia din paragraful precedent în cauzele ulterioare, dac? vor fi prezentate informa?ii oficiale c?, dup? condamnarea „grupului Ila?cu” în anul 1992, „sistemul judiciar transnistrean” a evoluat ?i c? la moment reflect? ”tradi?iile judiciare compatibile cu CEDO”.

CtEDO a constatat, de asemenea, violarea **art. 3 CEDO**, pentru faptul c? reclamantului nu i-a fost acordat? asisten?a medical? necesar? ?i pentru c? a fost de?inut în condi?ii inumane ?i degradante; violarea **art. 8 CEDO** pentru îng?rdirea întâlnirilor cu rudele, precum ?i a **art. 9 CEDO** pentru îng?rdirea vizitelor pastorului la reclamant. De asemenea, CtEDO a constatat violarea **art. 13**

coroborat cu art. 3, 8 și 9 din cauza lipsei unui remediu efectiv.

CtEDO a obligat Federația Rusă să-i achite reclamantului EUR 5,000 pentru prejudicii materiale, EUR 20,000 pentru prejudiciul moral și EUR 4,000 pentru costuri și cheltuieli. În fața CtEDO reclamanții au fost reprezentați de Alexandru POSTIC, Doina-Ioana STRĂȘTEANU și Pavel POSTIC.

This entry was posted on Thursday, February 25th, 2016 at 12:13 pm and is filed under [Noutăți](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.